

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Sžf/75/2016  
Identifikačné číslo spisu: 7015200590  
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018  
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015200590.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Eriky Šobichovej a JUDr. Kataríny Benczovej v právnej veci žalobcu N.. arch. G. G., bytom O. XXX/XX, W., proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100902/102836/2015/CI zo dňa 11.marca 2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/65/2015-44 zo dňa 23. marca 2016 takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/65/2015-44 zo dňa 23. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100902/102836/2015/CI zo dňa 11.03.2015, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Colného úradu Košice zn. 1095631/1/62617/2015 zo dňa 10.02.2015, o priestupku, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 71 ods. 1 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 530/2011 Z.z.“), ktorého sa účastník konania dopustil tým, že vyrobil lieh, ktorý bol zistený dňa 27.03.2013 v čase o 12.30 hod. v chatke na pozemku parcelné č. XX/XX, ev. na LV č. XXX, katastrálne územie U., obec U., okres L., vo vlastníctve U. G., a to v množstve:

- 1 ks sklenená fľaša v objeme 3,5 l s obsahom alkoholu 30,79 % obj.,
- 1 ks sklenená fľaša v objeme 3,5 l s obsahom alkoholu 10,27 % obj.,
- 1 ks sklenená fľaša v objeme 3,5 l s obsahom alkoholu 3,69 % obj.,
- 1 ks sklenená fľaša v objeme 3,5 l s obsahom alkoholu 6,28 % obj.,
- 1 ks sklenená fľaša v objeme 3,5 l s obsahom alkoholu 21,08 % obj.,
- 1 ks plastová nádoba v objeme 10 l s obsahom alkoholu 3,57 % obj.,

- 1 ks plastová nádoba v objeme 20 l s obsahom alkoholu 15,33 % obj.,
- 1 ks PET fľaša v objeme 1,5 l s obsahom alkoholu 3,31 % obj.,
- 1 ks PET fľaša v objeme 1,5 l s obsahom alkoholu 4,11 % obj..

Colný úrad Košice podľa ustanovenia § 71 ods. 2 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z., uložil fyzickej osobe N. arch. G. G., O. XXX/XX, XXX XX W., nar. XX.XX.XXXX, za priestupok podľa § 71 ods. 1 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. pokutu vo výške 3 319 eur.

Na pojednávaní Krajského súdu v Košiciach dňa 23. marca 2016 nebol žalobca prítomný, pričom bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný. Písomným podaním zo dňa 21.03.2016 žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu, že na tento deň mal dojednané pracovné rokovanie na Magistráte Mesta Moldava nad Bodvou, avšak nežiadal o odročenie pojednávania. Z uvedeného dôvodu v súlade s ust. § 250g ods. 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti žalobcu.

Zástupkyňa žalovaného uviedla, že zotrúva na dôvodoch uvedených v napadnutom rozhodnutí žalovaného, ako aj v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 08.07.2015.

V predmetnej preskúmvanej veci je podľa krajského súdu nesporné, že sa žalobca dopustil priestupku podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov a to z dôvodu, že vyrobil lieh zistený dňa 27.03.2013 v chatke na pozemku s parc. č. XX/XX, evidovanom na LV č. XXX, v katastrálnom území U., obci U., vo vlastníctve p. U. G., pričom žalobca v podanej žalobe túto skutočnosť ani nenamietal.

Krajský súd k žalobnej námietke, týkajúcej sa dvojitého postihu žalobcu uviedol, že zásada ne bis in idem, teda právo nebyť súdený alebo potrestaný dvakrát za ten istý skutok, je podľa Trestného poriadku vyjadrená aj v ustanovení § 9 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, podľa ktorého trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva, pričom v tomto smere treba vychádzať z čl. 153 a 154c Ústavy Slovenskej republiky a čl. 4 Protokolu č. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 4 Protokolu 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcom právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a Trestného poriadku tohto štátu.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že vzhľadom na špecifické ponímanie činu podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, možno zásadu ne bis in idem uplatniť iba na tie činy kvalifikované správnymi, prípadne inými príslušnými orgánmi ako menej závažné činy, teda priestupky, prípadne iné správne delikty a výnimočne i disciplinárne delikty, ktoré majú trestnoprávnu povahu, pričom povaha deliktu sa v tomto smere posudzuje tak z hľadiska chráneného záujmu (či ide o záujem všeobecný alebo partikulárny), z hľadiska adresáta normy (či je norma adresovaná všetkým občanom alebo len skupine osôb so zvláštnym statusom) a z hľadiska účelu a typu sankcie (či má represívny charakter).

Krajský súd porovnal skutkové okolnosti uvedené v citovanom rozhodnutí o priestupku so skutkovými okolnosťami uvedenými v trestnom rozkaze Okresného súdu v Prešove č. 5T/44/2013-50 zo dňa 05.06.2013.

Krajský súd konštatoval, že žalobca bol trestným rozkazom Okresného súdu v Prešove uznaný vinným zo spáchania prečinu podľa § 253 ods. 2 Trestného zákona a to za neoprávnené vyhotovenie alebo prechovávanie zariadenia na výrobu liehu (nie za výrobu liehu bez povolenia vo väčšom množstve ako to vyplýva z ustanovenia § 253 ods. 1 Trestného zákona) a rozhodnutím Colného úradu Košice bol žalobca uznaný vinným z priestupku, ktorého sa dopustil tým, že vyrobil lieh.

Súd z porovnania skutkových okolností uvedených v rozhodnutí Colného úradu Košice so skutkovými okolnosťami uvedenými v trestnom rozkaze Okresného súdu v Prešove dospel k záveru, že tieto skutky nie sú zhodné, pričom sú čo do času a prevedenia odlišné. Uvedené potvrdilo aj tú skutočnosť, že v zmysle trestného rozkazu Okresného súdu v Prešove bol žalobcovi uložený trest zhabania veci a to zariadenia na výrobu liehu, pričom z rozhodnutia Colného úradu Prešov zo dňa 26.08.2013 vyplýva, že žalobcom vyrobený lieh bol prepadnutý v prospech štátu.

Krajský súd považoval žalobnú námietku týkajúcu sa dvojitého postihu žalobcu za neopodstatnenú.

Krajský súd uviedol, že žalobcovi bola za priestupok uložená pokuta podľa § 71 ods. 2 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. a to na spodnej hranici vo výške 3 319 eur. Súd môže v rámci moderačného práva znížiť sankciu (za predpokladu, že dospeje k takému záveru), ale len v medziach dovolených, čo musí však vychádzať z právneho predpisu. Keďže v danom prípade ustanovenie § 71 ods. 2 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. neumožňuje uložiť pokutu nižšiu ako je 3 319 eur, preto v tomto prípade nemôže súd ani so zreteľom na žalobcom uvádzané dôvody v podanej žalobe túto pokutu znížiť.

Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a to z dôvodov, že rozhodnutie správneho orgánu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov, v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Ďalej žalobca v odvolaní tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach, pretože žalovaný porušil Čl. 14 ods. 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 50 ods. 5 Ústavy SR, § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku. Z definícií založenej na totožnosti skutku bez ohľadu na právnu kvalifikáciu trestné činy (obvinenia, prečiny) je potrebné chápať autonómne a preto sem nespádajú pod ne len klasické trestné činy /prečiny/ ale môžu sem spadať aj priestupky. Zásadu „ne bis in idem“ t. j. právo nebyť súdený alebo potrestaný dvakrát, možno v zmysle čl. 4 protokolu č. 7 k Dohovoru vzťahovať tak na činy patriace podľa slovenského právneho poriadku medzi trestné činy, ako aj na činy patriace medzi priestupky a to vo všetkých kombináciách, ktoré medzi nimi prichádzajú do úvahy a to trestný čin - trestný čin, trestný čin - priestupok, priestupok - priestupok, priestupok - trestný čin. Uvedené sa týka aj vzájomného vzťahu daňového správneho deliktu a daňového trestného činu a to za predpokladu zachovania totožnosti skutku. Žalobca sa domnieva, že bol najskôr odsúdený za prečin nepovolenej výroby liehu/ podľa trestného zákona na peňažný trest 700, -eur/ a druhý raz za ten istý skutok/ priestupok na pokutu 3 319,- eur za to, že vyrobil lieh. Ďalej tvrdí, že vzhľadom na peňažný trest 700,- eur, ktorý žalobca vykonal, zaplatenú spotrebnú daň 60,0658 eur, zhabanie veci v hodnote cca 400,- eur zaplatené trovy 16,- eur, že uložená sankcia za priestupok je neprimerane, až prehnane vysoká ak jej spodná hranica je stanovená pre fyzickú osobu 3 319,- eur, ak sa žalobca k skutku priznal a spolupracoval s orgánom verejnej správy a orgánmi činnými v trestnom konaní, oľutoval ho, dobrovoľne vydal zhabanú vec, trest za trestný čin - prečin prijal a vykonal, zaplatil trovy trestného konania a trovy správneho colného konania uvedomiac si svoje protispoločenské konanie, ktorého sa za svoj celý produktívny život doteraz nikdy nedopustil.

Preto žalobca uviedol, že ak by ani odvolací súd neuznal žalobcovu tvrdenie o tom, že tu ide o porušenie zásady ne bis in idem navrhuje, aby mu súd uložil pokutu podľa odbornej úvahy súdu, ktorá bude zodpovedať materiálnemu znaku skutku, závažnosti skutku, dĺžke trvania skutku, následkom krátko trvajúceho protiprávneho stavu a pomerom osoby žalobcu a najmä spoločenskej nebezpečnosti jeho konania, a aby najvyšší súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.03.2016 sp. zn. 7S/65/2015-44, ktorým žalobu žalobcu zamietol tak, že rozhodnutie Colného úradu Košice zo dňa 10.02.2015 zn. 1095631/1/62617/2015 zruší vo výroku o uložení pokuty, a ukladá žalobcovi podľa § 71 ods. 2 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. primeranú podľa správnej úvahy súdu pokutu.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že sa domnieva, že skutkové a právne okolnosti prípadu, ktoré žalobca uvádza vo svojom odvolaní v zásade predstavujú opakované tvrdenia, ku ktorým sa žalovaný vyjadroval už v daňovom konaní a v konkrétnom súdnom spore, v podobe písomného

rozhodnutia, vyjadrenia k žalobe, resp. priamo na súdnom pojednávaní vo veci. Žalovaný žiada, aby rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/65/2015-44 zo dňa 23.03.2016 v celom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke najvyššieho súdu.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SPP“) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SPP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd ako súd odvolací po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že dňa 27.03.2013 sa hliadka Obvodného oddelenia Policajného zboru Drienov (ďalej len „OO PZ“) dostavila na pozemok s parc. č. XX/XX, vedenom na LV č. XXX, nachádzajúci sa v katastrálnom území U., ktorého vlastníkom je p. U. G., a to z dôvodu nahlásenia požiaru hospodárskej chatky postavenej na pozemku. Pri ohliadke chatky príslušníci OO PZ zistili, že sa v nej nachádza zariadenie na výrobu liehu a lieh nachádzajúci sa v 5 x 3,5 l sklenenej fľaši, 10 l plastovej nádobe, 20 l plastovej nádobe a 2 x 1,5 PET fľaši, s objemovou koncentráciou alkoholu od 3,31 % do 30,79 %. Správne orgány mali za dostatočne preukázané, že žalobca, ktorý vlastnil zariadenie na výrobu liehu, vyrobil lieh, aj keď podľa jeho tvrdenia na vlastnú potrebu, čím sa dopustil priestupku podľa § 71 ods. 2 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z. jeho protiprávne konanie nesie všetky znaky priestupku.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“), priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 3 zákona č. 372/1990 Zb., na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb., priestupok je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel

- vedel, že môže svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že tento záujem neporuší alebo neohrozí, alebo
- nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov (ďalej len „zákon č. 530/2011 Z.z.“), alkoholickým nápojom, ktorým je lieh, sa na účely tohto zákona rozumie tovar kódu kombinovanej nomenklatúry

- 2207 a 2208 so skutočným obsahom alkoholu viac ako 1,2 % objemu,
- 2204, 2205 a 2206 so skutočným obsahom alkoholu viac ako 22 % objemu,
- iného ako kapitoly 22 so skutočným obsahom alkoholu viac ako 1,2 % objemu.

Podľa § 71 ods. 1 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z., priestupku sa dopustí fyzická osoba, ak vyrobí lieh.

Podľa § 71 ods. 2 písm. g/ zákona č. 530/2011 Z.z., colný úrad uloží pokutu vo výške dane pripadajúcej na množstvo vyrobeného liehu, najmenej však 3 319 eur za priestupok podľa odseku 1 písm. g/, a takýto lieh zabezpečí.

Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 530/2011 Z.z. pri určovaní výšky pokuty prihliadne colný úrad na závažnosť, dĺžku trvania a následky protiprávneho stavu.

Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 530/2011 Z.z. na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona sa mu pre prípad, žeby výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ukladá náhradný trest odňatia slobody na tri mesiace a pätnásť dní.

Podľa § 83 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona sa mu ukladá trest zhabania vecí, a to zariadenia na výrobu liehu, pozostávajúceho z kotla, chladiaceho zariadenia a príslušenstva, 10 l bandaska s čírou tekutinou, 5 x 3,5 l fľaša s čírou tekutinou, 20 l bandaska s čírou tekutinou a 2 c 1,5 l fľaša s čírou tekutinou.

Podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona sa vlastníkom zhabaných vecí stáva štát.

Z ustanovenia § 253 Trestného zákona označeného ako nepovolená výroba liehu vyplýva, že citované ustanovenie má dve skutkové podstaty a to:

- 1) Kto bez povolenia vo väčšom množstve vyrába lieh alebo kto lieh bez povolenia vyrobený vo väčšom množstve prechováva alebo uvádza do obehu, potrestá sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody až na dva roky.
- 2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto neoprávnene vyhotoví alebo prechováva zariadenie na výrobu liehu.

Najvyšší súd nespochybňuje tvrdenie žalobcu, že právna zásada „ne bis de idem“ vychádza z totožnosti skutku, nie totožnosti právnej kvalifikácie skutku príslušnými rozhodujúcimi orgánmi. Súd zdôrazňuje, že v konkrétnom prípade žalobcu z pohľadu zásady nemožnosti opakovaného postihu nešlo o jeden, ale dva skutky žalobcu. Súd má za to, že nie je možné uvažovať ani o „súbore konkrétnych skutkových okolností nerozlučne spojených v čase a priestore“. Poukázal na to, že samotná právna úprava § 253 zákona č. 300/2005 Z.z. skutkovo výslovne odlišuje dva druhy prečinov nepovolennej výroby liehu, a to výrobu liehu bez povolenia (ods. 1) a neoprávnené vyhotovenie a prechovávanie zariadenia na výrobu liehu (ods. 2).

Odvolací súd uviedol, že v konkrétnom prípade ani orgány činné v trestnom konaní neskonštatovali, že by sa skutok nedovolennej výroby liehu nestal, resp. že by sa mal skutkovo „prelínať“ s nedovoleným prechovávaním zariadenia na výrobu liehu, ale skutok nedovolennej výroby liehu odvolateľom nekvalifikovali ako trestný čin iba z dôvodu hodnoty zisteného liehu, resp. výšky na lieh pripadajúcej spotrebnej dane. Súd uvádza, že ak by sa žalobca dopustil obidvoch prečinov, aj samotné orgány činné v trestnom konaní (resp. súd), by sprísnene prihliadali na uvedený súbeh trestných činov páchatel'a, napr. v zmysle zásad uvedených v § 41 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z.z., teda by pre účely trestania páchatel'a neposudzovali jeho konanie ako jeden prelínajúci sa skutok.

Najvyšší súd považuje za neopodstatnené námietky žalobcu, že uložená sankcia za priestupok je z pozície hodnotenia osoby žalobcu a jeho konania neprimerane, až prehnane vysoká, a že preto by mal súd rozhodnutie žalobcu zmeniť uložením sankcie pod najnižšou zákonom dovolenou hranicou výšky sankcie. V tomto smere súd poukazuje na to, že colný úrad s odkazom na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR nemohol žalobcovi uložiť pokutu nižšiu, než ukladá ustanovenie § 71 ods. 2 písm. a/ zákona č. 530/2011 Z.z. v minimálnej výške 3 319 eur.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že správne orgány náležite zistili skutočný stav

veci a na základe prevedeného dokazovania vyvodili aj správny právny záver, že sa žalobca dopustil priestupku podľa § 71 ods. 1 písm. g) zákona č. 530/2011 Z.z., nakoľko vyrobil lieh.

Najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil, odkazujúc súčasne na jeho podrobné dôvody vo vzťahu ku všetkým dôvodom podaného odvolania, ktoré sú prakticky totožné s dôvodmi samotnej žaloby a s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vypořiadal. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, (podľa ktorého k sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody) najvyšší súd v danej veci nezhliadol dôvody na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému priznanie trov konania zákon neumožňuje.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.